

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ANDIMIZ

Türküm, doğruyum, çalışkanım,
İlkem; küçüklerimi korumak, büyüklerimi saymak,
yurdumu, milletimi özümnden çok sevmektir.

Ülküm; yükselmek, ileri gitmektir.

Ey büyük Atatürk! Açtığın yolda, gösterdiğin hedefe
durmadan yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım, Türk varlığına armağan olsun.

“Ne mutlu Türküm diyene!”

Mustafa Kemal ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

<u>C TEMASI: DÜN, BUGÜN, YARIN</u>	85
BÜYÜDÜKÇE	86
ÜZGÜN GÖRÜNÜYORSUN	88
BENİM HAYATIM	89
BANA GÖRE BİR MESLEK	91
ORALARDA HAVA NASIL?	92
ATATÜRK'ÜN HAYATI	94
ULUSAL LİDER	96
ATATÜRK'ÜN HİZMETLERİ	97
BAYRAĞIM	98
CUMHURİYETİ YAŞATMAK	99
HAVA KOŞULLARI VE TRAFİK	101
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ULAŞIM	102
BİLGİSAYAR ÇAĞI	104
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İLETİŞİM	105
YERLEŞİM BİRİMLERİ	106
TOPAÇ	107
MÜZELER	108
BİREY, TOPLUM VE ÇEVRE	109
DOĞAL AFETLERDEN KORUNMA	110
NELER ÖĞRENDİM NELER	112
DEĞERLENDİRME SORULARI	114
BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR	119

ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI.....	97
<u>C TEMASI: DÜN, BUGÜN, YARIN</u>	98
BÜYÜDÜKÇE	99
ÜZGÜN GÖRÜNÜYORSUN	100
BENİM HAYATIM	101
BANA GÖRE BİR MESLEK	103
ORALARDA HAVA NASIL?.....	104
ATATÜRK'ÜN HAYATI.....	106
ULUSAL LİDER.....	108
ATATÜRK'ÜN HİZMETLERİ	109
BAYRAĞIM	110
CUMHURİYETİ YAŞATMAK.....	111
HAVA KOŞULLARI VE TRAFİK.....	113
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ULAŞIM	114
BİLGİSAYAR ÇAĞI	115
GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İLETİŞİM	116
YERLEŞİM BİRİMLERİ.....	117
TOPAÇ	118
MÜZELER.....	119
BİREY, TOPLUM VE ÇEVRE.....	120
DOĞAL AFETLERDEN KORUNMA	121
NELER ÖĞRENDİM NELER.....	123
Ek ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU	125
SÖZLÜK	EK-1
KAYNAKÇA	EK-2
TÜRKİYE HARİTASI	EK-3

Sevgili Arkadaşlar,

Benim adım Emir, arkadaşımın adı ise Buse'dir. Ben ve Buse, yaz tatilinde tanıştık. Birbirimizi daha iyi tanımak amacıyla tatil sonrası mektuplaşmaya karar verdik. Duygu, düşünce ve hayallerimizi mektuplaşarak paylaştık. Bazen karşımıza, cevabını bulmamız gereken sorular ve çözmemiz gereken sorunlar çıktı.

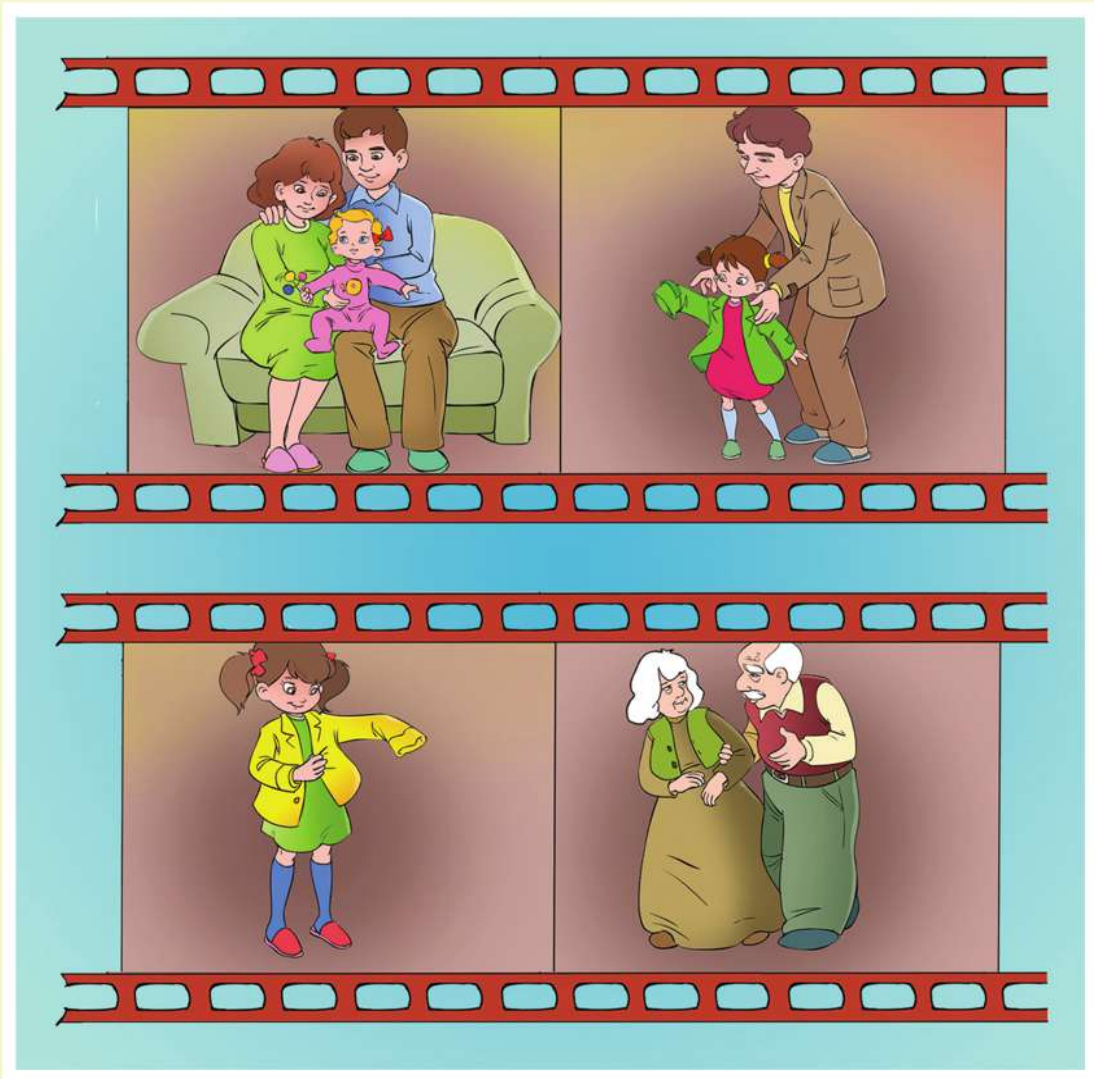
Ben ve Buse, kitap boyunca bu sorulara cevap bulmanıza yardımcı olacağız. Günlük yaşamda ihtiyaç duyulan bilgi ve becerileri birlikte öğreneceğiz.

Sağlıklı, mutlu ve başarılı bir eğitim-öğretim yılı diliyoruz.

Buse ve Emir

DÜN, BUGÜN, YARIN

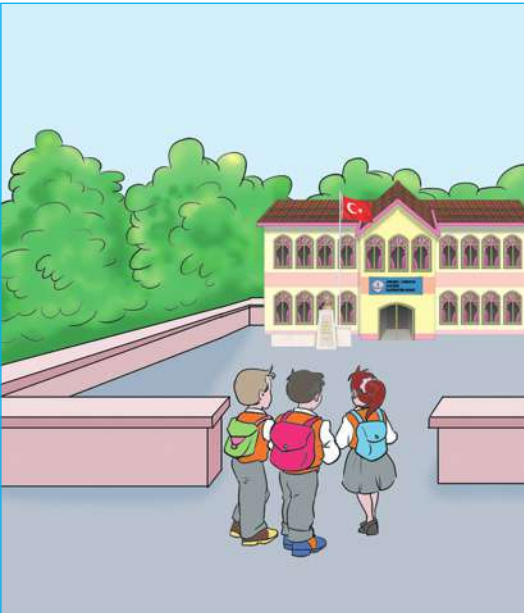
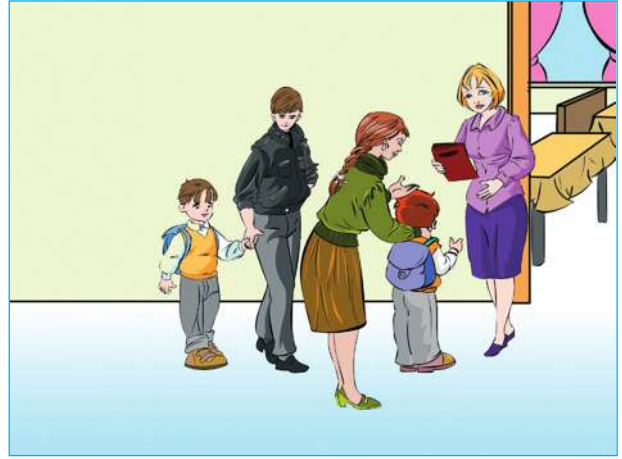

BÜYÜDÜKÇE

ÖÇK
Sayfa
99

Önceki yıllarda hangi davranışları tek başınıza yapamıyordunuz?

Sevgili Arkadaşım Buse,
Okula başladığım ilk günü dün gibi hatırlıyorum. Beni okula annem getirip götürüyordu. Kalem tutamadığım için ağladığım bile olmuştu. O çizgileri çizerken ne kadar da yoruluyordum. Buna rağmen çizgileri doğru düñüst çizemiyordum. Geçen yıl iki tekerlekli bisiklete binemiyordum. Ayakkabılarımın ipini bağlayamıyordum. Bilgisayar kullanamıyordum.

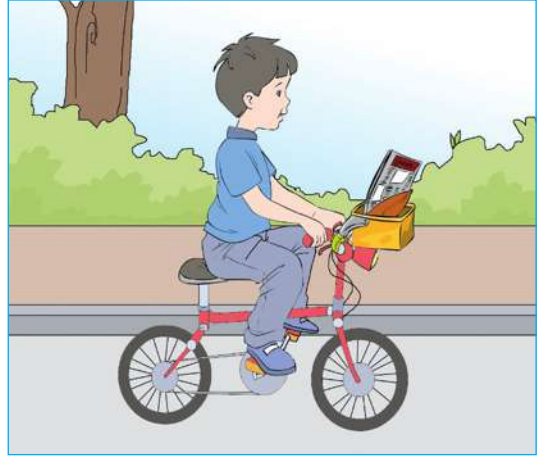
Ben büyüyorum. Geçen yıl yapamadığım birçok şeyi bu yıl yapabiliyorum. Şimdi okula tek başıma gidip geliyorum. Sana el yazısı ile mektuplar yazıyorum.

Bu yıl ayakkabılarımın bağcıklarını bağlayabiliyorum. Bitgisayan kullanıyorum. Ekmek ve gazete almaya iki tekerlekli bisikletimle gidiyorum. Evdeki görev ve sorumluluklarım arttı. Odamı düzenliyorum, balık besliyorum, anneme ev işlerinde yardım ediyorum. İyi bir yüzücü olmak için kursa gidiyorum.

Zaman içinde yeteneklerim ve becerilerim gelişiyor. Çünkü ben sürekli büyüyorum ve büyüdükçe değişiyorum.

Ankadasın Emin

- Önceki yıllarda tek başınıza yapamadığınız hâlde şimdi yapabildiğiniz davranışlar nelerdir?
- Önceki yıllara göre sizin hangi becerileriniz gelişti?
- Sizce bu gelişim ve değişimin nedeni nedir?

ÜZGÜN GÖRÜNÜYORSUN

ÖÇK
Sayfa
100

Hiç konuşmadığı hâlde arkadaşınızın üzgün olduğunu nasıl anlarsınız?

Sevgili Arkadaşım Emin,

Sınıfımızda, "şiir okuma" yarışması düzenlendi. Hepimiz aynı şiiri okuyacaktık. Şiiri iki günde ezberledim. Ama ezberlediğim şiiri okuma çalışması biraz uzun sürdü. Önceleri şiiri aynanın karşısında tek başıma okudum. Şiirdeki duyguyu sesimle, yüzümle ve bedenimle yansıtmalıydım. Hazır olduğumda şiiri ailemin karşısında okudum. Hepsi çok etkilendi. Annemin yüzündeki gururu görmeliydin. Vendiğim emeğin karşılığını bugün sınıfta aldım. Yarışmanın birincisi ben olmuştum. Sınıf arkadaşlarım beni tek tek kutladılar. Sıra arkadaşım Mert ise çok üzgündü. Bunu yüzünden anlayabiliyordum. O da en az benim kadar çalışmıştı. Mert bu kadar üzgünken ben de sevinemiyordum. Ona, "Üzülme, sen de çok güzel okudun." dedim. Mert'in gözleri ıslı ıslı oldu. Bir süre sonra yüzündeki üzüntü ifadesi mutluluğa dönüşmüştü.

Arkadaşın Buse

- Duygularınız neden değişir?
- Duygularınızdaki değişim, yüzünüze ve bedeninize nasıl yansır?

BENİM HAYATIM

Albümünüzü incelediğinizde kendinizde ne gibi değişiklikler fark ediyorsunuz?

ÖÇK
Sayfa
101-102

Sevgili Arkadaşım Buse,
Bugün mektubumda sana hayatımı anlatacağım. Ben 11 Ocak 2007 tarihinde Ankara'da doğdum. Ailemin ikinci çocuğuyum. Annem öğretmen, babam bankacıdır. Üç yaşına kadar bana anneannem bakmış. Dört yaşındayken kreşe başlamışım. İlk gün annemin arkasından çok ağladığımı hatırlıyorum. Öğretmenim beni kreşe alıştırmak için çok uğraşmıştı. Altı yaşında anaokuluna başladım. Yaşıtlarım birçok arkadaşım olmuştu. Altıncı yaş günümü arkadaşlarımla kutladım.

Yedi yaşındayken İstiklâl İlkokulunda 1. sınıfa başladım.

Öğretmenimin elinden ilk karnemi aldığım günü dün gibi hatırlıyorum. Karne heyecanım tam bir hafta önce başlamıştı. O gün anneannem benim en çok sevdiğim tatlıyı yapmıştı. Karnemi görünce "Aslan torunum benim. Okuyup adam olacak." demişti. Bu yıl daha geniş bir eve taşındık. Artık benim de kendime ait bir odam var.

2. sınıfta sünnet oldum. Kuyafetimi giyerken çok heyecanlanmıştım. Masallardaki prensler gibi olmuştum. O yıl mahallemizin futbol takımına seçildim. Top oynarken ayağımı kındığım için iki ay okula gidemedim. Çok üzülüm.

Şimdi 3. sınıf öğrencisiyim. Bu arada babam çalıştığı bankada şef oldu. Annemin de tayini bizim okula çıktı. Şimdi okula birlikte gidip geliyoruz. Anneannem ve dedem iyice yaşlandı. Onlar bu kışı bizde geçirdiler. Baharda köylerine gidecekler. Ayrıca bilgisayar kullanmayı öğrendim. Yüzme kursuna başladım. Bu yıl bir de seni tanıdım. Seni tanımak hayatımdaki en güzel değişikliklerden biri oldu.

Ankadasın Emin

- Sizin hayatınızda zaman içinde ne gibi değişiklikler oldu?
- Hayatınızda en çok etkilendiğiniz değişiklik nedir?

BANA GÖRE BİR MESLEK

ÖÇK
Sayfa
103

Sizce anneniz veya babanız mesleğini nasıl seçmiştir?

Sevgili Arkadaşım Emin,

Bana bir mektubunda hayalindeki mesleği anlatmıştın. Ben, hâlâ ne olacağıma karar veremedim. Çevremdeki kişilere meslekleri ile ilgili çeşitli sorular soruyorum. Onlardan çok farklı cevaplar alıyorum. Çünkü her meslek, farklı özellikler gerektiriyormuş. Örneğin benim babam avukat. Ona, neden bu mesleği seçtiğini sordum. Okuldayken hep sınıf başkanı oluyormuş. Tümkçe ve matematik derslerinde çok başarılıymuş. En uzun şiirleri bile çok çabuk ezberlemiş. Çok kitap okun, çok iyi konuşuyormuş. Arkadaşlarını her konuda ikna edebiliyormuş. Sorun çözmede de üstüne yokmuş. Bu özelliklerinden dolayı avukatlık mesleğini seçmiş. Babama, avukat olmak için hangi okulları okuduğunu sordum. Liseden sonra üniversite sınavına girmiş. Hukuk Fakültesini kazanmış. Bu okulda dört yıl hukuk eğitimi almış.

Düşünüyorum da bu özelliklerin hepsi bende de var. Acaba ben de büyüyünce avukat mı olsam? Sen ne dersin?

Arkadaşın Buse

- Siz, gelecekte hangi mesleği seçmeyi düşünüyorsunuz? Bu mesleği yapan bir kişiye mesleğinin özellikleriyle ilgili hangi soruları sormak isterdiniz?

ORALARDA HAVA NASIL?

Bugün hava nasıl?

ÖÇK
Sayfa
104-105

Sevgili Arkadaşım Buse,
Bahar geldi. Havaalar yavaş yavaş ısınmaya başlıyor.

Bugün öğretmenimiz bizden bir hafta süresince gazetelerden, radyodan, televizyondan veya internetten hava durumu haberlerini izlememizi istedi. Hava durumundaki değişiklikleri günlük, haftalık ve aylık olarak gözlemlememizi istedi.

Yaptığımız gözlem sonuçlarını çalışma kitabındaki hava gözlem grafiğine işlememizi ve kendi yaptığımız gözlemleri meteorolojinin tahminleriyle karşılaştırmamızı söyledi. Babamdan ödevim için yardım istedim.

Babam, "Oğlum, hava durumunu öğrenmek için çeşitli ölçümler yapılır. Ülkemizde, hava durumu tahminleri Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğüne yapılmaktadır. Hava gözlemleri meteoroloji istasyonlarında çeşitli aletlerle yapılır. Meteoroloji uzmanları bilgi teknolojilerini kullanırlar. Yapılan ölçümler, grafikler hâline getirilir. Böylece gelecek günlerdeki hava durumu hakkında tahminler yapılır.

Havanın soğuk, sıcak ya da yağışlı oluşu bizim için çok önemlidir. Çünkü insanlar hava durumuna göre nasıl giyineceklerine, neler yapacaklarına karar verirler. Çiftçiler, balıkçılar, havacılar, denizciler, yola çıkacak kişiler işlerini hava durumuna göre planlarlar." dedi.

Edindiğim bilgilerden sonra bir ay boyunca hava durumunu gözlemledim. Gözlem sonuçlarını çizdiğim tabloya not ettim. Gönderdiğim resimli tabloyu inceleyerek yaşadığım yerin hava durumu hakkında bilgi edinebilirim.

Arkadaşım Emin

Güneşli

Parçalı bulutlu

Bulutlu

Yağmurlu

Günlük, Haftalık ve Aylık Hava Durumu Gözlem Tablosu

Günler		Salı Tarih 01/03/2016	Çarşamba Tarih 02/03/2016	Perşembe Tarih 03/03/2016	Cuma Tarih 04/03/2016	Cumartesi Tarih 05/03/2016	Pazar Tarih 06/03/2016
Hava Olayı							
Günler	Pazartesi Tarih 07/03/2016	Salı Tarih 08/03/2016	Çarşamba Tarih 09/03/2016	Perşembe Tarih 10/03/2016	Cuma Tarih 11/03/2016	Cumartesi Tarih 12/03/2016	Pazar Tarih 13/03/2016
Hava Olayı							
Günler	Pazartesi Tarih 14/03/2016	Salı Tarih 15/03/2016	Çarşamba Tarih 16/03/2016	Perşembe Tarih 17/03/2016	Cuma Tarih 18/03/2016	Cumartesi Tarih 19/03/2016	Pazar Tarih 20/03/2016
Hava Olayı							
Günler	Pazartesi Tarih 21/03/2016	Salı Tarih 22/03/2016	Çarşamba Tarih 23/03/2016	Perşembe Tarih 24/03/2016	Cuma Tarih 25/03/2016	Cumartesi Tarih 26/03/2016	Pazar Tarih 27/03/2016
Hava Olayı							
Günler	Pazartesi Tarih 28/03/2016	Salı Tarih 29/03/2016	Çarşamba Tarih 30/03/2016	Perşembe Tarih 31/03/2016			
Hava Olayı							

Siz de kendi yaptığınız hava durumu gözlem tablo-nuzu meteorolojinin tahminleriyle karşılaştırınız.

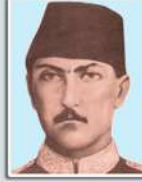
• Siz de hava durumunu günlük, haftalık ve aylık olarak gözlemleyiniz. Gözlem sonuçlarını grafikte gösteriniz.

ATATÜRK'ÜN HAYATI

ÖÇK
Sayfa
106-107

Atatürk'ün hayatı ile ilgili neler biliyorsunuz?

Sevgili Arkadaşım Emin,

Bugünlerde Atatürk'ün hayatı ile ilgili bir albüm hazırlıyorum. Bu amaçla resim ve fotoğraflar topluyorum. Albümün ilk sayfasına, Atatürk'ün 1881 yılında Selanik'te doğduğu pembe evin fotoğrafını yapıştıracam. İkinci sayfada, annesi Zübeyde Hanım, babası Ali Rıza Bey ve kız kardeşi Makbule Hanım'ın fotoğrafları olacak. Sonraki sayfada Atatürk'ün askeri okullarda okurken çektiği öğrencilik fotoğrafları yer alacak.

19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktığı Bandırma vapurunun resmini ben çizeceğim. Arkasına, Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nda cephede çekilen fotoğrafını yapıştıracam. Sonra

ULUSAL LİDER

ÖÇK
Sayfa
108

Lider denilince aklınıza neler geliyor?

Sevgili Arkadaşım Buse,

Atatürk'ün bütün hayatını bir albümde anlatmaya çalışmışsın. Bunu yaparken eminim güçlük çekmişsindir. Çünkü Atatürk çok yönlü bir insandı. O cesur bir asker, başarılı bir komutan, iyi bir yöneticiydi. Türk milleti, onun önderliğinde birlik olup Kurtuluş Savaşı'nı kazandı. Ancak Kurtuluş Savaşı kolay kazanılmadı. Atatürk, birçok güçlükle karşılaştı. Ordu yoktu, silah yoktu. O, Türk ulusuna güvendi, ümidini hiç kaybetmedi. Bütün güçlüklerin üstesinden geldi.

Atatürk ileri görüşlüydü. Olayların gidişatını değerlendirenerek sonuçlarını tahmin edendi. Her zaman planlı ve düzenli çalışırdı.

Atatürk vatanını ve milletini çok sevdi. Sabırlı ve disiplinliydi. İletişim ve sorun çözme becerisi yüksek, kendine güvenen, yaptığı işe inanan ve sorumluluk sahibi bir liderdi. Zeki ve çalışkandı. İşte Atatürk, bu özellikleri sayesinde ulusal bir lider olmuştun.

Arkadaşın Emin

- Atatürk hangi kişilik özelliklerine sahiptir?
- Kişilik özellikleri ile liderlik arasında nasıl bir ilişki vardır?

ATATÜRK'ÜN HİZMETLERİ

ÖÇK
Sayfa
109

Soyadınız olmasaydı ne gibi sıkıntılarla karşılaşırdınız?

Sevgili Arkadaşım Emin,

Hazırladığım albümün son sayfasına, bir mektup yazmıştım. Bu, yaptığı hizmetlerden dolayı Atatürk'e yazdığım bir teşekkür mektubuydu.

Mektubumda Kurtuluş Savaşı'nda Türk milletine yol gösterdiği, bağımsız bir millet olmamızı sağladığı ve cumhuriyeti kurduğu için teşekkür ettim.

Yeni Türk Harflerinin Kabulü, Halifeliğin Kaldırılması, Soyadı Kanunu, Takvim, Saat ve Ölçülerdeki Yenilikler, Kılık Kıyafetteki Yenilikler için ona teşekkür ettim.

Atatürk'e ne kadan teşekkür etsek azdır. Çünkü o, ulusal liderimizdir. Özgürlüğümüzü ve bağımsızlığımızı ona borçluyuz. Biz de vatanımız ve milletimiz için yılmadan çalışmalıyız. Ona borcumuzu ancak böyle ödeyebiliriz.

Arkadaşın Buse

• Atatürk'ün yaptığı hizmetleri araştırınız.

• Atatürk'ün Türk milletine yaptığı hizmetleri açıklayınız.

BAYRAĞIM

Türk bayrağının özellikleri nelerdir?

ÖÇK
Sayfa
110

Azerbaycan

Tunus

Cezayir

Sevgili Arkadaşım Buse,

Yakında, Atatürk'ün bize armağan ettiği 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı kutlayacağız. O kadar heyecanlıyım ki... Geçen yıl bayram törenini televizyondan izlemiştim. Bayrama davet ettiğimiz yabancı ülkelerin çocukları, geçit töreni için bekliyordu. Onlar da coşku ve heyecan içindeydiler. Elllerinde kendi ülkelerinin bayraklarını tutuyorlardı. Bu kadar bayrağı ilk defa o gün bir arada görmüştüm. Bütün bayrakların şekli bizim bayrağımızın şekline benziyordu. Hepsisi dikdörtgendi. Ama çoğunun rengi bizim bayrağımızın renginden farklıydı. Azerbaycan, Tunus, Cezayir bayraklarında da tıpkı bizim bayrağımızda olduğu gibi ay ve yıldız vardı. Sonra bir anda tören alanına birçok öğrenci çıktı. Elllerinde kocaman bir Türk bayrağı vardı. Bütün halk bayrağımızı ayakta alkışladı. Ben de kendimi tutamadım. Ayağa kalktım. Televizyonun karşısında durup bayrağımızı alkışladım.

Arkadaşım Emin

• Siz de diğer ülkelerin bayraklarını inceleyiniz. Bunların bayrağımızla olan benzerliklerini ve farklılıklarını belirtiniz.

CUMHURİYETİ YAŞATMAK

Hangi bayram kutlamalarına katıldınız?
Ülkemizin yönetim biçimi nedir?

ÖÇK
Sayfa
111-112

29 Ekim
Cumhuriyet Bayramı

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve
Çocuk Bayramı

19 Mayıs Atatürk'ü Anma
ve Gençlik ve Spor Bayramı

30 Ağustos Zafer Bayramı

Sevgili Arkadaşım Emin,

Geçen yaz, babamla 30 Ağustos Zafer Bayramı kutlama törenine katılmıştım. Babama, bu günü neden milli bayram olarak kutladığımızı sormuştum. Babam, milli bayram günlerimizle geçmişte yaşanan tarihi olaylar arasında bir bağ olduğunu söylemişti. "Hangi tarihi olaylar?" diye sorduğumda babam, "Kendin araştırıp öğrenebilirsin." dedi. Beni iyice meraklandırmıştı. O gün eve dönünce internetten milli bayramlarımızı neden kutladığımızı araştırmıştım. Atatürk 19 Mayıs 1919'da Kurtuluş Savaşı'nı başlatmak için Samsun'a çıkmış. Kurtuluş Savaşı'nı başlatmış. Bütün Türk halkı onun önderliğinde, onunla birlikte savaşmış.

Atatürk Amasya, Erzurum ve Sivas'ta toplantılar yapmış. Toplantılar sonucunda her ilden, halkı temsil edecek kişilerin seçilmesine karar verilmiş. Atatürk ve illerden seçilen halk

temsilcileri Ankara'ya gelmişler. 23 Nisan 1920'de Büyük Millet Meclisini açmışlar. O gün, egemenliğimizin ve cumhuriyetimizin temelleri atılmış.

Kurtuluş Savaşı kazanıldıktan sonra devletimizin yönetim biçiminin belirlenmesi gerekiyormuş. Atatürk, Türk halkı için en iyi yönetim biçiminin cumhuriyet olduğunu savunmuş. TBMM 29 Ekim 1923'te bir yasa ile cumhuriyet yönetimi kabul edilmiş. Atatürk, "Cumhuriyeti biz kurduk, onu yaşatacak ve yükseltecek olan sizlersiniz." diyerek cumhuriyeti koruma görevini bize vermiş.

Ben cumhuriyeti korumak ve geliştirmek için Atatürk ilke ve inkılaplarına, milli değerlerimize ve demokrasiye sahip çıkacağım. Sen bu konuda ne düşünüyorsun?

Ankadasın Buse

• Hangi günleri millî bayram olarak kutluyoruz? Neden?

• Atatürk, cumhuriyeti kimlere emanet etmiştir? Bu emaneti korumak ve geliştirmek için neler yapabilirsiniz?

• Atatürk "Cumhuriyeti biz kurduk, onu yaşatacak ve yükseltecek olan sizlersiniz." sözünü niçin söylemiştir?

HAVA KOŞULLARI VE TRAFİK

ÖÇK
Sayfa
113

 Aniden bastıran yağmur, sürücüleri ve yaya-
ları nasıl etki-
ler?

Olumsuz hava koşulları deyince aklınıza neler geliyor?

Sevgili Arkadaşım Buse,

Hafta sonu, ailem ile pikniğe gitmiştik. Akşama doğru ani-
den başlayan fırtına hepimizin keyfini kaçırdı. Babam, "Yağmur
başlamadan kalksak iyi olur." dedi. Hemen toparlanıp yola
çıktık. Daha yolu yarılama-
dan sağanak yağmura yakalandık.
Arabanın silcekleri o kadar hızlı çalışuyordu ki babam yo-
lu görmekte güçlük çekiyordu. Arabanın farlarını yakıp hızı-
nı iyice düşürdü. Önündeki taşıt ile arasındaki mesafeyi artırı-
dı. Yağmur yüzünden şehir içi trafiği altüst olmuştu. Yollar-
da biriken sular sürücülere ve yayalara zor anlar yaşatıyo-
rdu. Akşam haberlerinde sağanak yağmur nedeniyle çok sayı-
da zincirleme kaza meydana geldiğini öğrendik. Benim babam
tedbirsiz yola çıkmaz. Böyle havalarda arabayı çok dikkatli
kullanır. Onun sayesinde kazasız belasız evimize ulaştık.

Arkadaşın Emin

• Farklı hava koşulları trafiği nasıl etkiler? Günlük yaşa-
mınızdan örnekler vererek açıklayınız.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ULAŞIM

ÖÇK
Sayfa
114

Taşıtlar olmasaydı gitmek istediğiniz yere nasıl ulaşırdınız?

Sevgili Arkadaşım Buse,

Babam bu sabah bir iş için İstanbul'a gitti. Ben daha okuldan dönmeden babam eve gelmişti bile. Dedemin çocukluğunda İstanbul'a gidip gelmek bir haftayı bulurmuş. Ulaşım araçları da günümüzdeki gibi hızlı, rahat ve güvenli değilmiş. İnsanlar bir yenden başka bir yere yürüyerek gidenlermiş. Hayvanları evcilleştirdikten sonra ulaşımında hayvan gücünden yararlanmışlar. Bunun için at, eşek ve deve gibi hayvanları kullanmışlar. Tekerleğin icadı ve motorlu taşıtların bulunmasıyla atlı arabaların önemi azalmış.

Deniz ulaşımı için önce küreklerle çekilen sandallar kullanılmaya başlanmış. Fakat bu, uzun yolculuklarda kürek çekenler için çok yorucuymuş. Böylece yelkenli tekneler üretilmiş. Rüzgâr gücüne dayalı bu araçlar, motorun icadıyla önemini kaybetmiş.

Demin yolları da teknolojiyle birlikte hızla gelişmeye başlamış. Daha önce kömürle ve buharla çalışan trenler, yerini hızlı trenlere ve metrolara bıraktı. Yakın geçmişimizin en önemli icatlarından biri olan tek pervaneli uçak artık yerini lüks uçaklara bıraktı.

Buseciğim, ulaşım araçlarının geçirdiği değişim ile ilgili bir araştırma yaptım. Kaynak kitaplardan ve internetten birçok bilgiye ulaştım. Bulduğum görsel materyallerle bir çalışma hazırladım. Sana gönderiyorum. İncelersen sevinirim.

Arkadaşın Emin

Aşağıdaki görselleri inceleyerek kara yolu ile ulaşımı sağlayan taşıtlarda hangi değişimlerin olduğunu söyleyiniz.

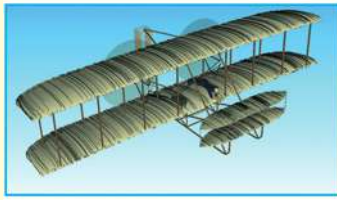
Demir yolu ile ulaşımı sağlayan taşıtlarda hangi değişimler olmuştur?

Deniz yolu ile ulaşımı sağlayan taşıtlarda hangi değişimler olmuştur?

Hava yolu ile ulaşımı sağlayan taşıtlarda hangi değişimler olmuştur?

- Ulaşım araçlarının geçmişten günümüze nasıl bir değişim geçirdiğini araştırınız. Bu değişimi gösteren görseller bulunuz.

- Geçmişten günümüze ulaşım araçlarında nasıl bir değişim olmuştur?
- Sizce gelecekte kara, hava ve deniz ulaşım araçlarında nasıl bir değişim olabilir?

Bilgiye, en kolay şekilde nereden ulaşabilirsiniz?

Sevgili Arkadaşım Buse,

Dün, kitaplıkta öykü kitabımı arıyordum. Dikkatimi, çok kalın ve eski bir ansiklopedi çekti. Üstünde annemin adı ve okulu yazılıydı. Annem öğrenciyken kütüphaneye çok gidermiş. Bana, "Sen çok şanslısın. Merak ettiğin, öğrenmek istediğin her şeyi internetten bulabiliyorsun. Oturduğun yerde, hiç yorulmadan her türlü bilgiye anında ulaşabiliyorsun." diyor. Ne yapabilirim ki? Ben doğduğumda bilgisayar çoktan icat edilmişti.

Eskiden postacıların yolu gözlenirmiş. Oysa şimdi postacılar neredeyse hiç mektup getirmiyor. Çünkü herkes internet yoluyla iletişim kuruyor. İnternetten birbirlerine elektronik posta, bilgi, belge, fotoğraf gönderiyor. Annem, bazı alışverişlerini internetten yapıyor. Babam, faturalarımızı internetten ödüyor. Ağabeyim, grafik tasarımlarını bilgisayarda yapıyor hatta resim bile çizebiliyor. Düşünsene bilgisayar bizim evde bile ne çok kullanılıyor. Başka alanlarda, bilgisayarla kim bilir daha neler yapılıyordu?

Arkadaşım Emin

- Günlük yaşamınızda bilgi ve iletişim teknolojileri hangi alanlarda ve hangi amaçla kullanılmaktadır?

Uzakta yaşayan tanıdıklarınızla nasıl iletişim kuruyorsunuz?

Sevgili Arkadaşım Emin,

Geçen hafta annemin anneannesi bize geldi. Çok yaşlı ama merak duygusunu da hiç yitirmemiş. İnternette Almanya'daki arkadaşımın görüntülü konuştuğunu görünce çok şaşındı. "Bizim zamanımızda ne telefon, ne televizyon ne de radyo vardı." dedi. Bu defa ben şaşırardım. "Peki, nasıl haberleşiyordunuz?" diye sordum. "Mektup yazıyorduk. Acil durumlarda da telgraf çekiyorduk." dedi. İlk gördüklerinde radyoya hayretle bakmışlar. "Acaba içinde insan mı var?" diye düşünmüşler. "Büyükanne şimdi uzaya uydular gönderiliyor. İletişim araçlarını bu uydular sayesinde kullanabiliyoruz." dedim. "Ah ah! Ben bu yaşta bunları gördüm. Bakalım, sen benim yaşına gelince neler göreceksin?" diyerek yanımdan ayrıldı.

Ankadasın Buse

- Geçmişten günümüze iletişim teknolojilerinde meydana gelen değişimi araştırınız.

- İletişim teknolojilerinde ne gibi değişimler meydana gelmiştir?
- Sizce gelecekte iletişim teknolojilerinde ne gibi değişimler meydana gelecektir?

YERLEŞİM BİRİMLERİ

Yaşadığınız yer eskiden nasılmış?

ÖÇK
Sayfa
117

Sevgili Arkadaşım Buse,

Geçen gün babamın albümüne bakuyordum. Eski, siyah beyaz bir resim çok ilgimi çekti. Babamın üzerinde forma vardı. Sağ ayağı topun üzerinde, elleri belinde poz vermiş. Anka mekânda tek katlı, bahçe içinde bir ev var. Çok uzaklarda da belli belirsiz birkaç ev görünüyordu. Babam çocukluğunun, bu evde ve bu mahallede geçtiğini söyledi. Evlerinin önündeki bu boş ansada, arkadaşlarıyla birlikte top oynarmış. Geçen yıl, bir iş için çocukluğunun geçtiği mahalleye gitmiş. "Gözlerime inanamadım." diyor. Tek katlı evlerin yerini, çok katlı apartmanlar almış. Yeni ve büyük binalar yapılmış. Eskiden oyun oynadığı sokaklarda, şimdi trafik sıkışuyormuş. Yollar ve kaldırımlar eskiye oranla çok genişlemiş.

Sürekli bir değişim yaşanıyor. Bu değişimden yaşadığımız yerleşim birimleri de etkileniyor. Bakalım yaşadığımız yer gelecekte daha nasıl değişecek?

Arkadaşın Emin

• Yaşadığınız yerleşim biriminin eski ve yeni hâlini araştırınız.

- Yaşadığınız yerin eski ve yeni hâlini karşılaştırınız. Aralarındaki benzerlik ve farklılıkları söyleyiniz.
- Sizce yerleşim birimleri neden değişiyor?

TOPAÇ

En çok hangi oyunları oynuyorsunuz?

ÖÇK
Sayfa
118

Sevgili Arkadaşım Buse,

O gün dokuzuncu yaş günümdü. Binçok kişi hediye olarak bana oyuncak almıştı. Annem, çok istediğim bir bilgisayar oyunu, babam ise yapboz hediye etti. En son hediyeyi dedem verdi. Bana özenle paketlenmiş küçücük bir kutu uzattı. Bu kadar küçük bir kutuda ne olabileceğini merak etmiştim. Heyecanla açmaya çalıştım. İçinden, renk renk boyanmış, ağaçtan yapılmış sivri uçlu bir şey çıktı. Dedem, "Bunun adı topaçtır. Çocukluk yıllarımın vazgeçilmez oyuncakıydı. Bu topacı döndürmek beceri ister. Topacın nasıl atıldığı çok önemlidir." diyerek topacı ipe sararak yere attı. Topaç yende fıldır fıldır dönüyordu. En az otuz yıllık bir topaçmış. Şimdiye kadar aldığım en güzel ve en eski hediye idi.

Arkadaşın Emin

• Aile büyüklerinizin küçükken oynadığı oyunları araştırınız.

• Aile büyüklerinizin küçükken oynadığı oyunlar ile kendi oynadığınız oyunları karşılaştırınız. Aralarındaki benzerlik ve farklılıkları anlatınız.

MÜZELER

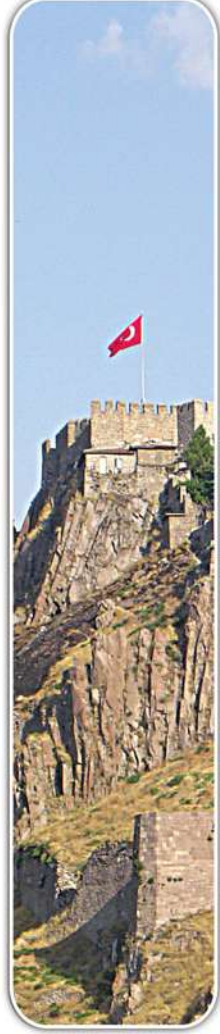
ÖÇK
Sayfa
119

İlk insanların kullandığı eşyaların nasıl olduğunu merak ediyor musunuz? Neden?

Sevgili Arkadaşım Emin,
Okulumuz Ankara'ya bir gezi düzenledi. Ben de bu geziye katıldım. Öğretmenimiz bize Ankara'daki müzeleri gezdirdi. İlk önce Ankara Kalesi'ne çıktık. Burası bir açık hava müzesiydi. Oradan tüm Ankara'yı seyrettik. Eski Ankara evleri ile yeni evleri karşılaştırdık. Evlerin zaman içinde ne kadar çok değiştiğini fark ettik. Ardından Kurtuluş Savaşı Müzesi ve Cumhuriyet Müzesini gezdik. Buradaki koltuklar zaman içinde değişmesine rağmen, sınıfımızdaki sıra ve masalara benziyordu. Sonra Anadolu Medeniyetleri Müzesine gittik. Burada, kazılar sonucunda çıkarılan eski medeniyetlere ait eserler sergileniyordu. Daha sonra Etnografya Müzesini gezdik. Burada sergilenen kıyafetler, günümüzde düğünlerde giyilen yaldızlı, işlemeli, süslü kıyafetlere benziyordu. Oysa şimdi böyle giyinmiyoruz. Eşyaların zaman içindeki bu değişimi beni çok etkiledi.

Arkadaşım Buse

- Yaşadığınız yerde veya bölgede hangi müzeler vardır?
- Müzelerden ve tarihî mekânlardan nasıl yararlanıyorsunuz?

BİREY, TOPLUM VE ÇEVRE

Yaşayabilmeniz için nelere ihtiyacınız vardır?

Bütün ihtiyaçlarınızı tek başınıza karşılayabilir misiniz? Neden?

Sevgili Arkadaşım Buse,

Babam bu sabah kahvaltıda, "Yavrum, senin iyi bir geleceğe sahip, ülkeneye yararlı bir kişi olman için binkence kişi çalışıyor. Bu nedenle okulda derslerine iyi çalış, eğitimine önem ver." dedi.

Babamın ne demek istediğini önce anlayamadım. Meraklı gözlerle konuşmasının devamını dinledim. Bana "Sence insanlar neden toplu hâlde yaşarlar?" diye sordu. "Yalnız kalmamak için." dedim. "Evet." dedi. "İnsanlar yalnız başına kalamazlar. Yeme, içme, barınma, giyinme gibi ihtiyaçlarını tek başlarına karşılayamazlar. Bu ihtiyaçlarını karşılamak için çevresiyle ilişki kurmak, başkalarıyla yardımlaşmak zorundadırlar." Babam işe gitmiş, ben ise düşüncelere dalmıştım. Çiftçiler yediğimiz sebze ve meyveleri yetiştiriyor, fırıncı ekmeğimizi pişiriyor, terzi elbiselerimizi dikeyor, çöpçüler sokağımızı temizliyor, öğretmenler eğitimimizi sağlıyordu.

Babam galiba haklıydı. Benim için ne kadar çok kişi çalışıyormuş. Sence de öyle değil mi?

Arkadaşım Emin

• Birey, toplum ve çevre arasındaki bağımlılığı örneklerle açıklayınız.

CİĞERLERİMİZ YANIYOR

Muğla'da dünden beri devam eden orman yangınının, "doğal afet" kapsamına girdiği bildirildi. Büyük bir ormanlık alanda etkili olan yangında onlarca ev zarar gördü.

Sevgili Arkadaşım Emin,

Hafta sonu ailemle kahvaltı yapıyorduk. Televizyondan bir son dakika haberi verildi. Muğla ve çevresinde orman yangını başlamış. Dün akşam saatlerinde başlayan yangın, tüm çabalara rağmen hâlâ söndürülememiş. Kahvaltımı bitirdikten hemen sonra gazeteleri okumak için salona geçtim. Yangınla ilgili daha fazla bilgi edinmek istiyordum. Gazeteler, yangın haberini tam sayfa olarak vermiş. Gördüğüm fotoğraflar çok üzücüydü. Yakındaki köyler boşaltılıyor, köylüler ağlayarak yaşadıkları yeri terk ediyordu. Yangının, atılan bir sigara izmariti yüzünden çıktığı söyleniyordu. Atılan bir sigara izmariti, bir afete neden olabiliyordu.

Sevgili arkadaşım, deprem, çığ, sel ve heyelan doğa olaylarıdır. Doğa olayları bilinçli davranmadığımız, gerekli ted-

Deprem

Heyelan (Toprak Kayması)

Sel

Çığ

birleri almadığımız zaman doğal afete dönüşüyor. Demek ki gerekli tedbirleri alırsak doğa olaylarından korunabiliriz.

Ben, yaptığım araştırma sonucunda doğal afetlerden nasıl korunabileceğimizi öğrendim. Bunu seninle paylaşmak istiyorum.

Eğimli yerlerde toprak, üzerindekilerle birlikte aşağıya doğru kaymış. Buna heyelan deniliyor. Heyelandan korunabilmek için eğimli yerler ağaçlandırılmalı, destek duvarları yapılmalıymış.

Sel, aşırı yağan yağmurlardan sonra veya karların binden erimesi sonucu oluşurmuş. Selden korunabilmek için barajlar, su kanalları ve ağaçlandırma yapılmalıymış.

Karın çok yağdığı ve eğimin fazla olduğu yerlerde büyük kar kütleleri aşağıya yuvarlanırmış. Buna çığ deniliyor. Çığdan korunabilmek için yamaçlara ağaç dikilmeliymiş. Çığ düşebilecek yerlere de evler yapılmamalıymış.

Ankadasın Buse

- Orman yangınlarını önlemek için neler yapılabilir?
- Deprem, sel, toprak kayması ve çığdan korunabilmek için neler önerebilirsiniz?

NELER ÖĞRENDİM NELER

ÖÇK
Sayfa
123-124

"Dün, Bugün, Yarın" temasında hangi kavramları öğrendiniz?

Cumhuriyet

Bilgisayar

Müze

Zaman

Yerleşim
birimi

İletişim
teknolojisi

Kültürel
değer

Tahmin

Grafik

Meteoroloji

• Çiçeklerin içinde yazılı olan kavramları sözlü olarak açıklayınız. Bu kavramları kullanarak anlamlı cümleler oluşturunuz.

• Aşağıdaki soruları okuyarak noktalı yerlere uygun olanı yazınız.

1. İletişim teknolojisi

2. Cumhuriyet

3. Sel

4. Yerleşim birimi

5. Meteoroloji

6. Müze

7. Soyadı Kanunu

8. Topaç

9. Zaman

1. Rüzgâr, yağmur, dolu, kar gibi hava olaylarını inceleyen bilim dalı yukarıdaki kaç numaralı kutucukta yer almıştır?

2. Kaç numaralı kutucukta Atatürk'ün Türk milletine yaptığı hizmetlerden biri yazılıdır?

3. Halkın kendi kendini yönettiği yönetim biçimi kaç numaralı kutucukta yer almıştır?

4. "Bir iş veya oluşun içinde geçtiği, geçeceği veya geçmekte olduğu süre" tanımını açıklayan kavram kaç numaralı kutucukta yer almıştır?

5. "Yerleşim alanı" sözcüğünün yerine kullandığınız kavram kaç numaralı kutucukta yer almıştır?.....

6. Geçmişe ait nesnelerin veya sanat ve bilim eserlerinin sergilendiği yerlere verilen isim kaç numaralı kutucukta yer almıştır?

7. Aile büyüklerimizin küçükken oynadığı oyunun adı kaç numaralı kutucukta yer almıştır?

8. Haber ve bilgi akışını sağlayan teknolojiye verilen isim kaç numaralı kutucukta yer almıştır?

9. Aşırı yağan yağmurlardan sonra veya karların birden erimesi sonucunda oluşan doğal afetin adı kaç numaralı kutucukta yer almıştır?

DEĞERLENDİRME SORULARI

A

• Aşağıdaki ifadeleri okuyunuz. Doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına ise "Y" yazınız.

- ☐ 1. Atatürk, başarılı bir lider ve cesur bir askerdir.
- ☐ 2. Ulaşım araçlarının gelişimi, tekerleğin bulunması ile başlamıştır.
- ☐ 3. Müzeler ve tarihî yerler birer eğitim ortamıdır.
- ☐ 4. Bir deprem çantası hazırlamak, doğal afetleri önler.
- ☐ 5. Hava koşulları trafiği engellemez.
- ☐ 6. Her canlı aynı gelişim aşamalarından geçer.
- ☐ 7. Arkadaşımızın duygularını yüz ifadesinden ve beden duruşundan anlayamayız.
- ☐ 8. Meteoroloji istasyonları hava olaylarını inceleyerek hava raporları hazırlar.

B

• Aşağıdaki cümleleri kutulardan seçeceğiniz uygun sözcüklerle tamamlayınız.

uç

müzelende

meslek

bağımsızlık

trafikte

bilgisayar

televizyon

1. İnternet, aracılığıyla kullanılabilen bir iletişim aracıdır.
2. Deprem, sel,, heyelan gibi doğal afetler, insanların can ve mal güvenliğini etkiler.
3. hem görsel hem de işitsel iletişim aracıdır.
4. Tarihi eserler, saklanır ve sergilenir.
5. Kişilerin geçimlerini sağlamak için sürekli yaptıkları işe denir.
6. Bayrak, bir milletin sembolüdür.
7. Sürücüler hava şartlarının değişebileceğini dikkate almak zorundadırlar.

• Aşağıdaki her soru için üç seçenek verilmiştir. Seçeneklerden sadece biri doğrudur. Doğru seçeneği "X" ile işaretleyiniz.

1. Aşağıdaki ifadelerden hangisi Atatürk'ün kişisel özelliklerinden değildir?

- A) Düşünmeden ve acele karar veren biri olması
- B) Planlı, disiplinli ve zeki olması
- C) Yenilikçi, ileri görüşlü ve öncü olması

2. Aşağıdakilerden hangisi müzeleri ziyaret etme amaçlarından biri değildir?

- A) Geçmişimizle ilgili bilgi sahibi olmak
- B) Tarihî eserler hakkında bilgi edinmek
- C) En son çıkan teknolojik ürünleri görmek

3. Geçen yıl birçok şeyi tek başına yapamayan Emir, bu yıl kendi başına bu işleri yapabiliyor. Ayrıca kahvaltısını tek başına hazırlayabiliyor. Daha önce kullanmadığı bilgisayarı da artık kullanabiliyor.

Emir için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Büyümektedir.
- B) Becerileri artmaktadır.
- C) Her şeyi tek başına yapmaktadır.

4. Her yıl 23 Nisan'da niçin bayram yaparız?

- A) Atatürk Samsun'a çıktığı için
- B) Kurtuluş Savaşı sona erdiği için
- C) Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldığı için

5. Aşağıdakilerden hangisi haberleşme amacıyla kullanılmaz?

- A) Termometre
- B) Telefon
- C) İnternet

6. I. Yollar

II. Binalar

III. Yeşil alanlar

Yerleşim birimlerinde, yukarıda numaralandırılarak verilenlerden hangileri zaman içinde değişime uğrar?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) I, II ve III

7. Aşağıdaki bilgilerden hangisinin öz geçmişte bulunmasına gerek yoktur?

- A) Doğum yerimizin
- B) Doğum yılımızın
- C) Annemizin kızlık soyadının

8. Heyelan, toprak kayması ve çığı önlemek için aşağıdakilerden hangisi yapılmalıdır?

I. Bitki örtüsüne zarar verilmemeli.

II. Akarsu kenarlarına evler yapılmalı.

III. Ağaçlandırma yapılmalı.

A) I ve III

B) I

C) II

9. Atatürk'ün hayatıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

A) Doğum yeri Selanik'tir.

B) Ailesinin tek çocuęudur.

C) Annesinin adı Makbule'dir.

10. Aşağıdakilerden hangisi günümüzde sık kullanılan bir ulaşım aracı değildir?

A) Otobüs

B) Uak

C) Kaęnı

- Aşağıdaki soruların cevaplarını noktalı yerlere yazınız.

1. En güvenilir hava tahminini hangi kurum yapar?

.....

.....

2. Atatürk'ün Türk milletine yaptığı hizmetler nelerdir?

.....

.....

3. Aile büyükleriniz küçükken hangi oyunları oynamış?

.....

.....

4. Deprem, sel, çığ, heyelan ve orman yangını gibi felaketlerden nasıl korunabiliriz?

.....

.....

.....

.....

5. Atatürk hangi özellikleriyle ulusal bir lider olmuştur?

.....

.....

6. Yağmurlu ve sisli havalarda sürücüler ne tür önlemler almalıdır?

.....

.....

7. Mesleğinizi seçerken hangi noktalara dikkat etmelisiniz?

.....

.....

8. Bilgisayar, günlük yaşamda hangi amaçlarla, hangi alanlarda kullanılır?

.....

.....

BELİRLİ GÜN VE HAFTALAR

23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI

"Bugünün küçüğü, yarının büyüğüdür." sözünü açıklayınız.

23 NİSAN

Şu yirmi üç Nisan'ı,
Ne kadar çok severim.
Neden diye sorsalar;
Kendi bayramım derim.

Hiçbir bayram veremez
Bana onun tadını,
Ata'm çocuk bayramı
Koymuş onun adını.

Yaşa 23 Nisan,
Sevinmeyen yok inan,
Saçtığın mutlulukla,
Neşe doluyor her yan.

Fahrünnisa ELMALI

(Önemli Günler ve Haftalar)

23 Nisan 1920'de Ankara'da, Türkiye Büyük Millet Meclisi açıldı. Meclisin açılmasıyla Türk halkı ulusal egemenliğine kavuştu. Meclis başkanlığına Mustafa Kemal seçildi. Düzenli bir ordu kuruldu. Kurtuluş Savaşı kazanılarak düşmanlar yurdumuzdan atıldı. 29 Ekim 1923'te cumhuriyet ilan edildi.

Atatürk, 23 Nisan gününü, çok sevdiği Türk çocuklarına bayram olarak armağan etti. Dünyada çocuk bayramı olan tek ülke, bizim ülkemizdir. Dünyanın çeşitli yerlerinden gelen çocuklar, bu bayramı, Türk çocuklarıyla kutluyor. Yeni arkadaşlar edinip yeni dostluklar kuruyorlar.

• Okulunuzda 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nı nasıl kutladınız?

TRAFİK HAFTASI

(Mayıs ayının ilk cumartesi günü ile başlayan hafta)

Trafik kazası geçirenlerin çoğunun yaşlılar ve çocuklar olmasının nedenleri sizce nedir?

TRAFİK

Taşıta sağdan binelim
Ancak durunca inelim.
Bugün konumuz trafik
Kuralını öğrenelim.

Sağdan yürü kaldırımnda,
Dikkatli ol her adımda.
Eğer kurala uyarsan
Tehlike yok hayatında.

Öğüt benden, tutmak senden
Bir ders çıkar sözlerimden.
Polislere yardımcı ol,
Alıkoyma görevinden.

İbrahim ŞİMŞEK

(Önemli Günler ve Haftalar)

Yurdumuzda her yıl birçok trafik kazası olmaktadır. Bu kazalar yüzünden binlerce insan ölmekte veya sakat kalmaktadır. Bu nedenle hafta boyunca trafik kazalarına karşı alınması gereken önlemler ve trafik kuralları anlatılır.

Trafik kazalarına neden olmamak için bizler de dikkatli olmalıyız.

• Yayaaların ve sürücülerin uyması gereken kurallar nelerdir?

ANNELER GÜNÜ

(Mayıs ayının ikinci pazar günü)

"Dünyada her güzel şey kadının (ananın) eseridir." sözünü açıklayınız.

ANNEM

Annelerin en güzeli,
Sensin, benim güzel annem.
Ilık esen bahar yeli,
Sensin, benim güzel annem.

Güneş yüzlü, altın kalpli,
Ağırbaşlı, tatlı dilli,
Meleklerin eşi sanki
Sensin, benim güzel annem.

Açan çiçek, çağlayan su,
Gülümseyen engin duygu,
Evimizin mutluluğu
Sensin, benim güzel annem.

Hasan Lâtif SARIYÜCE

(Çocuklara Şiirler)

Bizi dünyaya getiren, besleyip büyüten annemizdir.

Annemizin değerini armağanlarla ölçemeyiz. Bizim ona verebileceğimiz en güzel armağan, onu kucaklamaktır. "Anneciğim, seni çok seviyorum." demektir. Anneler Günü'nde, annemizin elini öpeceğiz. Bize verdiği emeklerden dolayı annemize teşekkür edeceğiz.

- Annenizin bu mutlu gününü nasıl kutladınız?

19 MAYIS ATATÜRK'Ü ANMA VE GENÇLİK VE SPOR BAYRAMI

 19 Mayıs'ta niçin bayram yapıyoruz?

19 MAYIS

"Dağ başını duman alır."
Gelince On Dokuz Mayıs.
"Gümüş dere durmaz akar."
Gelince On Dokuz Mayıs.

Ata'm bir gün düşürmedi,
Bu şarkıyı dilinden.
Kovdu, attı düşmanları,
Çok geçmeden Türk ilinden.

Türk gencine bayram olan,
Büyük günü unutmayız.
Yürürüz sert adımlarla,
Gelince On Dokuz Mayıs.

İsmail Hakkı SUNAT

(Belirli Gün ve Haftalar)

1914 yılında, birçok devletin katıldığı Birinci Dünya Savaşı başladı. Bu savaşa Osmanlı Devleti de katılmıştı. Osmanlı Devleti, birçok cephede başarı kazanmasına rağmen savaştan yenik çıktı.

Savaş sonunda düşman devletler, yurdumuzu işgal etmeye başladılar. Mustafa Kemal, yurdumuzu düşmanlardan kurtarmak için 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktı. Kurtuluş Savaşı'mızı başlattı. Atatürk, 19 Mayıs gününü, çok güvendiği Türk gençliğine bayram olarak armağan etti. Her yıl 19 Mayıs gününü, "19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı" olarak kutluyoruz.

• Okulunuzda 19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı kutlama töreninde hangi etkinlikler yapıldı?

İLKÖĞRETİM

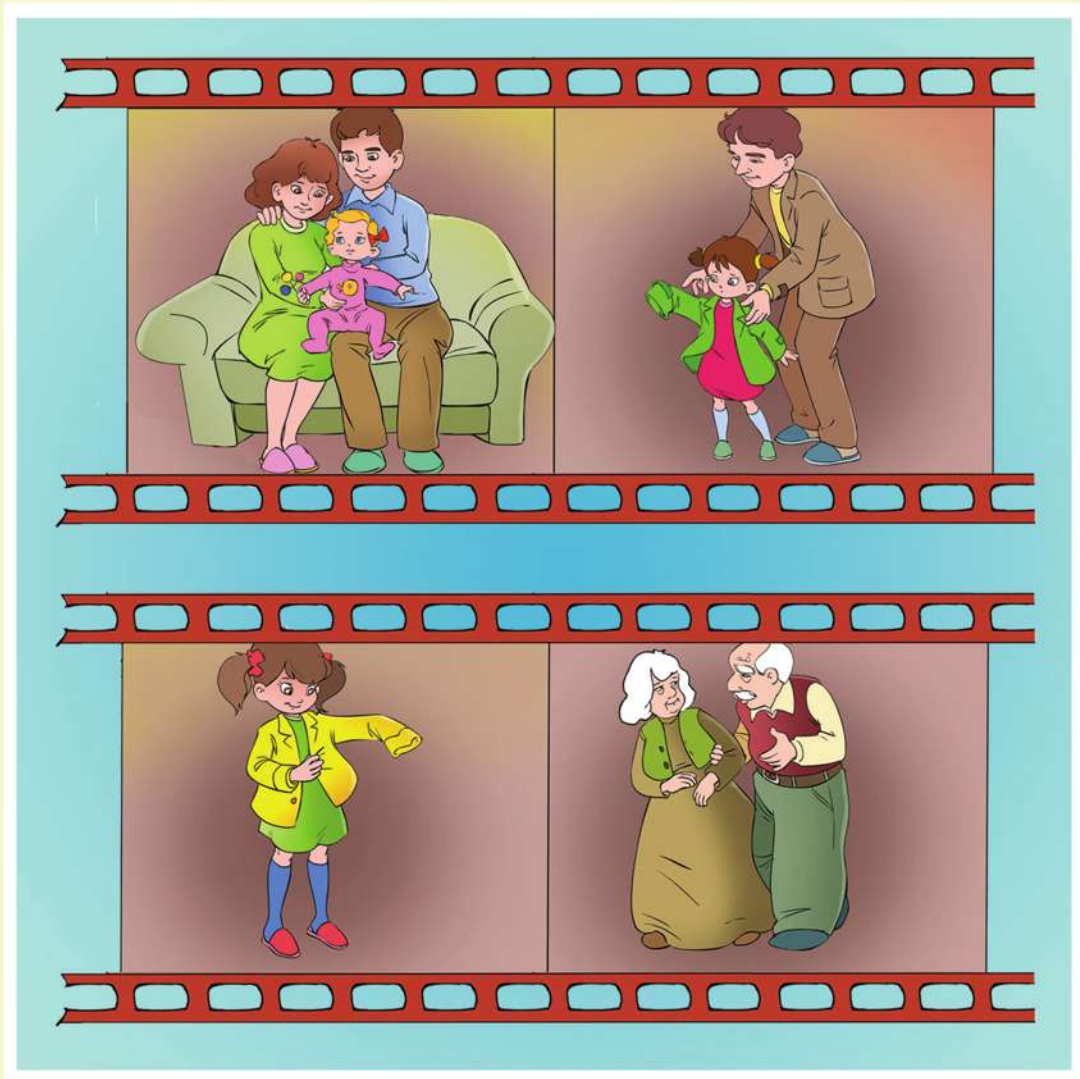
HAYAT BİLGİSİ

Öğrenci Çalışma Kitabı

DÜN, BUGÜN, YARIN

BÜYÜDÜKÇE

1. Önceki yıllarda tek başınıza yapamadığınız ama bu yıl yapabildiğiniz davranışları düşününüz. Aşağıdaki yarım bırakılmış cümleleri buna göre tamamlayınız.

Önceki yıllarda

.....

..... tek başıma yapamazdım.

Bu yıl

.....

..... tek başıma yapabiliyorum.

2. Davranışlarındaki değişimin nedenlerini aşağıdaki ilgili bölüme yazarak açıklayınız.

.....

ÜZGÜN GÖRÜNÜYORSUN

• Aşağıdaki duygular yüzünüze ve bedeninize nasıl yansıyor? Resmini çizerek gösteriniz.

• Üzgün ve mutsuzum.

• Öfkeli ve kızgınım.

• Mutluyum.

• Çok korktum.

BENİM HAYATIM

🐦 1. Aşağıdaki alana öz geçmişinizi yazınız. Öz geçmişinize hayatınızda zaman içinde yaşanan değişimleri yansıtınız.

2. Aşağıdaki soruları anne veya babanıza sorunuz. Hayatlarında zaman içinde ne gibi değişiklikler yaşandığını öğreniniz. Aldığınız cevaplardan hareketle hayatlarını anlatan kısa bir yazı yazınız.

- Adınız soyadınız nedir?
- Nerede, hangi tarihte doğdunuz?
- Aileniz kimlerden oluşuyor?
- Neler yapmaktan hoşlanıyorsunuz?
- Aile hayatınızda neler değişti?
- İş hayatınızdaki değişiklikler nelerdir?

BANA GÖRE BİR MESLEK

1. Aşağıda verilen alana gelecekte seçmek istediğiniz mesleğin görselini gazete veya dergilerden kesip yapıştırınız.

Mesleğin adı:

2. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

• Bu meslekte çalışan kişinin yaptığı iş nedir?

• Bu meslekte başarılı olabilmek için hangi beceri ve özelliklere sahip olmak gerekir?

• Bu mesleğe sahip olabilmek için hangi okulu bitirmek gerekiyor?

• Bu meslek hayatımızı nasıl kolaylaştırıyor?

ORALARDA HAVA NASIL?

1. Önümüzdeki bir ay boyunca hava durumundaki değişiklikleri gözlemleyiniz. Aşağıdaki tabloya semboller kullanarak gözlem sonuçlarınızı işleyiniz. O güne ait meteorolojinin yaptığı tahminleri öğrenip ilgili bölümlerde gösteriniz. Kendi tahminlerinizle karşılaştırınız.

Güneşli

Parçalı bulutlu

Kar yağışlı

Yağmurlu

Günlük, Haftalık ve Aylık Hava Durumu Tablosu Ay:..... Yıl:.....

1. HAFTA	1. gün Tarih	2. gün Tarih	3. gün Tarih	4. gün Tarih	5. gün Tarih	6. gün Tarih	7. gün Tarih
Kendi tahminim							
Meteorolojinin tahmini							

2. HAFTA	1. gün Tarih	2. gün Tarih	3. gün Tarih	4. gün Tarih	5. gün Tarih	6. gün Tarih	7. gün Tarih
Kendi tahminim							
Meteorolojinin tahmini							

3. HAFTA	1. gün Tarih	2. gün Tarih	3. gün Tarih	4. gün Tarih	5. gün Tarih	6. gün Tarih	7. gün Tarih
Kendi tahminim							
Meteorolojinin tahmini							

4. HAFTA

	1. gün Tarih	2. gün Tarih	3. gün Tarih	4. gün Tarih	5. gün Tarih	6. gün Tarih	7. gün Tarih
Kendi tahminim							
Meteorolojinin tahmini							

2. İşlediğiniz aylık hava raporu tablosunu meteorolojinin tahminleri ile karşılaştırınız. Aralarındaki farkları yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Aşağıdaki soruları gözlem sonuçlarına göre cevaplayarak tabloya işleyiniz.

Sorular

- Kaç gün yağmurlu geçmiştir?
- Bulutlu geçen gün sayısı kaçtır?
- Güneşli geçen gün sayısı kaçtır?
- Sisli geçen gün sayısı kaçtır?
- Rüzgârlı geçen gün sayısı kaçtır?
- Kar yağışlı geçen gün sayısı kaçtır?
- Parçalı bulutlu geçen gün sayısı kaçtır?

Ay:.....

Yıl:.....

Hava olayları	Gün sayısı
<i>Yağmurlu</i>	
<i>Bulutlu</i>	
<i>Güneşli</i>	
<i>Sisli</i>	
<i>Rüzgârlı</i>	
<i>Kar yağışlı</i>	
<i>Parçalı bulutlu</i>	

ATATÜRK'ÜN HAYATI

1. Atatürk'ün hayatı ile ilgili aşağıda verilen önemli olayları numaralandırarak oluş sırasına göre diziniz.

Mustafa Kemal, Bandırma Vapur-
ru ile Samsun'a çıktı.

Mustafa Kemal, Ankara'da Tür-
kiye Büyük Millet Meclisini açtı.

Selanik'te doğdu.

Başkumandanlık Meydan Savaşı
kazanıldı.

Cumhuriyet ilan edildi. Gazi
Mustafa Kemal, ilk cumhurbaşka-
nımız seçildi.

Büyük önderimiz, İstanbul Dol-
mabahçe Sarayı'nda öldü.

1 1881

2 19 Mayıs 1919

3 23 Nisan 1920

4 30 Ağustos 1922

5 10 Kasım 1938

6 29 Ekim 1923

2. Aşağıdaki yöntemlerden birini kullanarak Atatürk'ün hayatı ile ilgili önemli bir olayı anlatınız.

şiiir

şarkı

masal

öykü

resim

akrostiş

drama

ULUSAL LİDER

1. Atatürk'ün lider olmasını sağlayan kişilik özellikleri nelerdir? Aşağıdaki kutucuklara yazınız.

kendine
güven

2. Atatürk'ün liderlik özellikleri ile ilgili bir anıyı aşağıdaki ilgili bölüme yazınız.

✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	
✦	

ATATÜRK'ÜN HİZMETLERİ

1. Atatürk'ün ulusal bir lider olarak Türk milletine yaptığı hizmetleri aşağıya listeleyiniz.

Cumhuriyeti kundu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Atatürk'e, yaptığı hizmetlerden dolayı bir teşekkür mektubu yazınız.

.....

.....

.....

.....

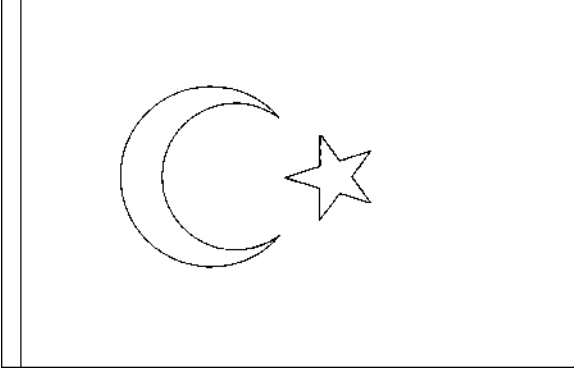
.....

.....

.....

BAYRAĞIM

1. Aşağıda verilen Türk bayrağını uygun renklere boyayınız.

2. Cümlelerdeki noktalı yerleri verilen uygun sözcüklerle tamamlayınız.

yıldız

kırmızı

bayrağı

ay

ülkenin

bağımsızlık

Bağımsız olan her ülkenin vardır. Bayrak,
bir milletin sembolüdür. Türk bayra-
ğında zemin üzerinde beyaz ve
..... vardır. Her bayrağı kendine özeldir.

3. Aşağıdaki bayrakları araştırınız. Bayrakların hangi ülkelere ait olduğunu altlarına yazınız. Bu bayrakları Türk bayrağı ile karşılaştırınız. Benzerlik ve farklılıklarını yazınız.

Benzerlikler

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Farklılıklar

.....

.....

.....

.....

.....

.....

CUMHURİYETİ YAŞATMAK

1. Aşağıdaki metinleri fotoğraflarla ilişkilendiriniz. Metinlerin altındaki numaraları fotoğraflardaki boş bırakılan yuvarlaklara yazarak uygun eşleştirmeyi yapınız.

29 Ekim Cumhuriyet Bayramı

19 Mayıs Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı

30 Ağustos Zafer Bayramı

Mustafa Kemal ve halkın seçtiği temsilciler, 23 Nisan 1920'de, Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisini açtılar.

1

29 Ekim 1923'te cumhuriyet ilan edildi. Böylece Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulmuş oldu.

2

30 Ağustos 1922'de Başkumandanlık Meydan Savaşı kazanıldı.

3

Ulu Önderimiz, 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkarak ulusunun bağımsızlık ve özgürlük savaşını başlattı.

4

2. Cumhuriyetimizin korunması, güçlenmesi ve gelişmesi için gelecekte neler yapmayı planlıyorsunuz? Cumhuriyeti korumak ve geliştirmek için neler yapmak gerekir? Atatürk'e, bu konuyla ilgili duygu ve düşüncelerinizi içeren bir mektup yazınız.

Sevgili Ata'm,

Adım:
Soyadım:

HAVA KOŞULLARI VE TRAFİK

• Hava koşullarının, trafiği etkilemesi ile ilgili verilen aşağıdaki soruları cevaplayınız. Farklı hava koşullarında alınması gereken önlemleri yazınız.

✓ Bütün gece aralıksız yağan kar ve oluşan don, trafiği nasıl etkiler?

.....

.....

.....

✓ Kazaların önlenmesi için yaya ve sürücüler hangi önlemleri almalıdır?

.....

.....

.....

✓ Kavurucu yaz sıcakları trafiği nasıl etkiler?

.....

.....

.....

✓ Kazaların önlenmesi için yaya ve sürücüler hangi önlemleri almalıdır?

.....

.....

.....

✓ Yoğun sis trafiği nasıl etkiler?

.....

.....

.....

✓ Kazaların önlenmesi için yaya ve sürücüler hangi önlemleri almalıdır?

.....

.....

.....

✓ Fırtına ve sağanak yağmur trafiği nasıl etkiler?

.....

.....

.....

✓ Kazaların önlenmesi için yaya ve sürücüler hangi önlemleri almalıdır?

.....

.....

.....

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ULAŞIM

• Fotoğraflarda yer alan ulaşım araçlarının geçmişten günümüze nasıl bir değişim geçirdiğini verilen bölümlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

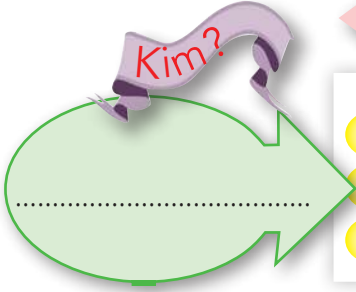
.....

.....

.....

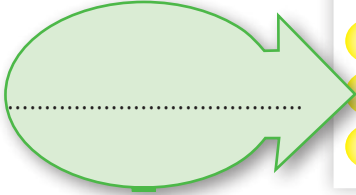
BİLGİSAYAR ÇAĞI

- Yakın çevrenizdeki kişilerin bilgisayarı hangi amaçla kullandıklarını öğreniniz. Edindiğiniz bilgileri ilgili bölümlere yazınız.

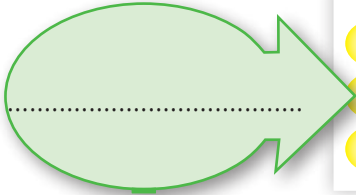

Hangi Amaçla Kullanıyor(um)?

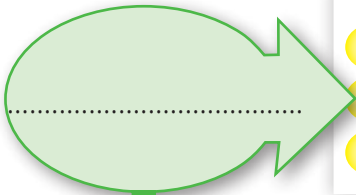
1.
2.
3.

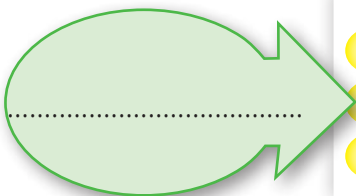
1.
2.
3.

1.
2.
3.

1.
2.
3.

1.
2.
3.

GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE İLETİŞİM

1. Aşağıda, telefonun geçmişten günümüze geçirdiği değişimler karışık olarak verilmiştir. Bu değişimi, fotoğrafların yanındaki harfleri sıralayarak gösteriniz.

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

2. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

• Sizce geçmişten günümüze iletişim teknolojilerindeki değişimin nedenleri ne olabilir?

.....

.....

.....

.....

• Günümüzde kullandığımız iletişim teknolojilerinin icat edilmediğini düşününüz. Hayatınız, hangi yönleriyle bugünkünden farklı olurdu?

.....

.....

.....

.....

.....

YERLEŞİM BİRİMLERİ

1. Aşağıya yaşadığınız yerleşim biriminin eski hâline ait bir fotoğraf yapıştırınız.

2. Yaşadığınız yerleşim biriminin eski ve yeni hâlini karşılaştırınız. Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- Yaşadığınız yer bugün hangi adı taşıyor?
- Yaşadığınız yerin ilk adı neymiş?
- Fotoğraflara baktığınızda yaşadığınız yerde nelerin değiştiğini görüyorsunuz?

TOPAÇ

- Aile büyüklerinizden biri ile görüşme yapınız. Ona aşağıdaki soruları sorarak aldığınız cevapları ilgili bölümlere yazınız.

Aile Büyüklerimin Küçükken Oynadıkları Oyunlar

Görüştiğim kişinin adı, soyadı:

Yakınlık derecesi:

Sorduğum Sorular ve Cevapları

Soru: Küçükken hangi oyunları oynadınız?

Cevap:

Soru: Severek oynadığınız bir oyunun adını söyler misiniz?

Cevap:

Soru: Oyunun kurallarını anlatır mısınız?

Cevap:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Açıklama: Geçmişte ve günümüzde de oynanan bir oyunu araştırınız. Farklılık ve benzerlik yönünden karşılaştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri rapor hâline getirerek arkadaşlarınıza sununuz. Çalışmanızı bir A4 dosya kâğıdına hazırlayarak ürün dosyanıza yerleştiriniz.

MÜZELER

• Aşağıda verilen formu, düzenlenen müze gezisinden sonra doldurunuz. Müzede seçtiğiniz bir eşya ile ilgili aşağıdaki soruları cevaplayınız.

👉 Müzenin adı:.....

👉 Müzede en çok ilginizi çeken eşya:.....

👉 Bu eşyanın resmini yapar mısınız?.....

👉 Bu eşya niçin yapılmış olabilir?

👉 Bu eşyayı kim yapmış olabilir?

👉 Bu eşya nerede kullanılmış olabilir?

👉 Ne zaman kullanılmış olabilir?

👉 Günümüzde bu eşyaya benzer ve onun yerine kullanılan bir eşya var mıdır? Varsa adını yazınız.

👉 Gezi sırasında en çok neyi merak ettiniz?

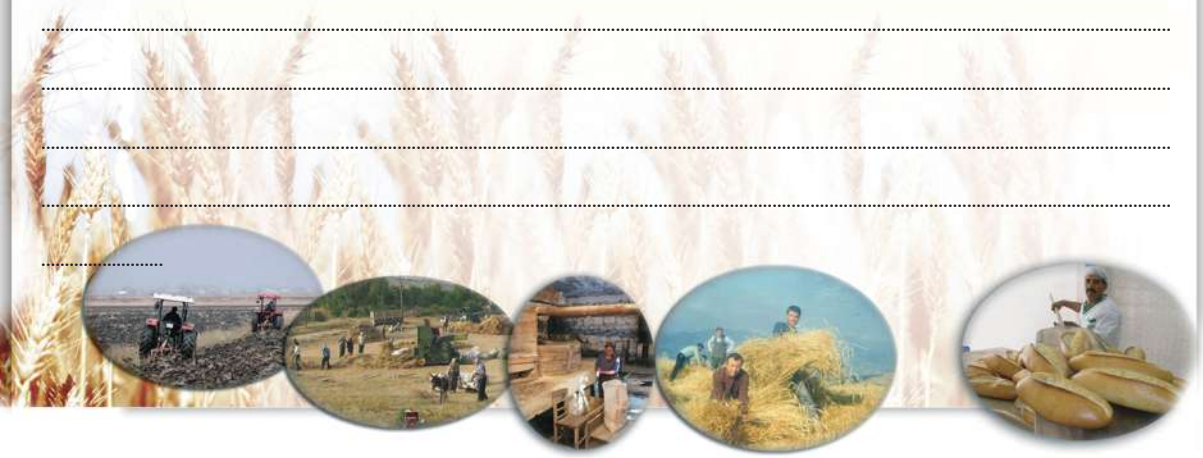
👉 Müze gezisi sonunda neler öğrendiniz?

👉 Öğrendiklerinizin yaşamınıza ne gibi katkıları oldu?

BİREY, TOPLUM VE ÇEVRE

1. Aşağıda bir buğday tohumunun ekmek oluncaya kadar geçirdiği aşamaları anlatan öykünün giriş cümleleri verilmiştir. Öyküyü tamamlayınız.

Benim nereden geldiğimi biliyor musunuz? Ekmek olmaya önce bir buğday tohumuydum. Bir çiftçi tarlasını sündü.

2. Ülkemizin başka bir bölgesinde yaşıyor olsaydınız yaşamınız farklı olur muydu? Nasıl?

.....

.....

.....

.....

.....

DOĞAL AFETLERDEN KORUNMA

1. Doğa olaylarının afete dönüşmemesi için hangi önlemler alınmalıdır? Aşağıdaki ifadelerin numaralarını diğer sayfadaki ilgili görsellerin kutucuklarına yazarak uygun eşleştirmeyi yapınız. İfadeler bir ya da daha çok doğal afetle ilgili olabilir.

1. Ormanlık alanlar çoğaltılmalı ve korunmalıdır.
2. Piknik sonrasında, yakılan ateş mutlaka söndürülmelidir.
3. Akarsu kenarları yerleşim alanı olarak tercih edilmemelidir. Evler dere yataklarından uzak yerlere yapılmalıdır.
4. Piknik yerlerinde şişe veya cam parçaları bırakılmamalıdır.
5. Kırsal kesimlerde tarla açmak amacıyla anızlar yakılmamalıdır.
6. İnşaatlar, sert topraklar ve kayalı zeminler üzerine yapılmalıdır.
7. Dik yamaçlar ağaçlandırılmalıdır.
8. Barajlar ve bentlerle akarsular, belli bir yerde toplanmalıdır.
9. Kara yolları ve demir yolları boyunca destek duvarlar yapılmalıdır.
10. Binaların çok katlı olmamasına özen gösterilmeli, binalar betonarme veya ahşaptan yapılmalıdır.
11. Çürük binalar, dayanıklı hâle getirilmelidir.
12. Bina içinde bulunan eşyalar devrilmeyecek şekilde yerleştirilmeli ve sabitlenmelidir.
13. İnşaatlarda demir, çimento gibi malzemeler yeteri kadar kullanılmalıdır.
14. İnşaatların plan ve projelerinde izin verilen kattan fazlası yapılmamalıdır.

Cevap Kutusu

--	--	--	--	--	--

Cevap Kutusu

--	--	--	--	--	--

Cevap Kutusu

--	--	--	--	--	--

Cevap Kutusu

--	--	--	--	--	--

2. Afetlerden korunabilmek için hangi çözüm yollarını önerirsiniz? Önerilerinizi nedenleriyle yazınız.

NELER ÖĞRENDİM NELER

1. Tablodaki kavramlardan en az on tanesini kullanarak aşağıdaki alana bir öykü yazınız.

- Cumhuriyet
- Bilgisayar
- İletişim teknolojisi
- Yerleşim birimi
- Müze
- Kültürel değer
- Zaman
- Grafik
- Meteoroloji
- Tahmin

2. Öykünüze bir kapak tasarlamak ister misiniz? Gazete ve dergilerin görsellerinden yararlanarak kapağınızı aşağıdaki ilgili bölüme hazırlayınız.

1.Ek ÖZ DEĞERLENDİRME FORMU

Adım, soyadım: _____

Sınıfım, numaram: _____

Bu form, etkinlikteki performansınızı değerlendirmek amacıyla hazırlanmıştır. Değerlendirme yaparken ölçütlerde belirtilen duruma hiç uymuyorsanız "Hayır", yeteri kadar uymuyorsanız "Kısmen", durumunuzu yeterli görüyorsanız "Evet" bölümünü "X" ile işaretleyiniz.

ÖLÇÜTLER	Evet	Kısmen	Hayır
1. Çalışmalarımı planladım.			
2. Görevimi hazırlarken planıma uydum.			
3. Çalışmalarımnda çeşitli kaynaklardan yararlandım.			
4. Çalışmalarım sırasında öğretmenimden yardım aldım.			
5. Araştırma sonucu edindiğim bilgileri düzenledim ve anlaşılır, açık, net bir biçimde raporlaştırdım.			
6. Çalışmamı raporlaştırırken yazım ve noktalama kurallarına dikkat ettim.			
7. Çalışmamda görsel materyallere yer verdim.			
8. Görevimi zamanında tamamladım.			
9. Araştırma sonuçlarımı etkin bir biçimde sundum.			
10. Görevimi sunarken örnekler vermeye özen gösterdim.			

• "Kısmen" ve "Hayır" şeklinde değerlendirme yaptığınız konularda daha dikkatli davranmalısınız.

• Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

✓ Bu çalışma sırasında neleri severek yaptınız?

✓ Çalışmanızı yeniden yapacak olsaydınız çalışmanızda nelere dikkat ederiniz?

.....
.....

SÖZLÜK

A

afet: Doğanın sebep olduğu yıkım.

afiş: Bir şeyi duyurmak ve tanıtmak için hazırlanan, kalabalığın görebileceği yere asılmış, genellikle resimli duvar ilanı.

aday: Bir göreve seçilmek için istekli olmak.

ambalaj: Eşyayı sarmaya yarayan mukavva, kâğıt, tahta, plastik madde vb. malzeme.

B

bağımsız: Özgür yaşayan, kimsenin yönetiminde olmayan.

banket: Şehirler arası yolların iki yanındaki çakıl ya da toprak şerit yol.

basın: Gazete, dergi gibi belirli zamanlarda çıkan yazılı yayınların bütünü.

belgegeçer: Bir yazının, belgenin başka yerlere anında gönderilmesini sağlayan araç, faks.

belgesel: Gerçek hayattan alınan bir olayı, gerçeğe uygun bir şekilde ele alıp işleyen film.

bando: Geçit törenlerinde kullanılan mızıkacılar topluluğu.

barış: Uyum, karşılıklı anlayış ve hoşgörü ile oluşan ortam.

bilinçlenme: Bir konuyla ilgili etkinlikleri bilerek yapma durumuna gelme.

C

cadde: Şehir içinde ana yol.

cesaret: Zor veya tehlikeli bir işe girerken kişinin kendinde bulunduğu güven.

coşku: Sevinç gösterileriyle beliren güçlü heyecan.

cumhuriyet: Halk egemenliğine dayanan bir yönetim şekli.

Ç

çağdaş: Çağın imkân ve şartlarına uyan.

çelenk: Çiçek dal ve yapraklarıyla yapılmış olan halka.

D

davranış: Birine veya bir olaya karşı takınılan tavır.

demokrasi: Halkın egemenliğine dayanan yönetim biçimi.

donatmak: Gösterişli duruma getirmek, süslemek.

E

egemenlik: Milletin ve devletin yetkilerinin tümü, hâkimiyet.

eleştiri: Bir insanın, bir eserin iyi veya kötü yanlarını gösterme, tenkit.

eşsiz: Eşi benzeri olmayan veya eşi benzeri görülmemiş olan.

F

fatura: Satılan malın cinsini, miktarını, fiyatını bildirmek için satıcının alıcıya verdiği hesap dökümü.

felaket: Büyük zarar ve sıkıntılara yol açan olay ve durum, yıkım.

fert: Birey.

G

gazi: Savaştan sağ olarak dönen kimse.

geçit töreni: Bir topluluğun özel günlerde düzenli olarak belli bir yerden geçmesi.

gelenek: Bir toplumda kuşaktan kuşağa iletilen kültürel kalıntılar, alışkanlıklar, bilgi ve davranışlar.

gönder: Bayrağın çekildiği direk.

görenek: Bir şeyi eskiden beri görüldüğü gibi yapma alışkanlığı.

görgü: Bir toplum içinde var olan ve uyulması gereken saygı ve incelik kuralları, terbiye.

H

heyelan: Bir dağın ya da bir tepenin yamacındaki gevşek malzemelerin kayarak yer değiştirmesi.

hoşgörü: Her şeyi anlayışla karşılama durumu.

hürriyet: İnsanların, başkasına zarar vermeden istediğini yapma hakkı.

İ

iletişim: Telefon, telgraf, televizyon, radyo gibi aygıtlardan yararlanılarak yürütülen bilgi alışverişi, haberleşme.

israf: Gereksiz yere para, zaman, emek harcama; savurganlık, tutumsuzluk.

istiklal: Davranışlarını, tutumunu herhangi bir gücün etkisinde kalmadan düzenleyebilme durumu, bağımsızlık.

işgal: Bir yeri ele geçirme.

K

kuş bakışı: Yüksek bir yerden aşağıya doğru, bütün genişliği içine alacak biçimde bakma.

L

lider: İnsanları yönlendirme gücü ve etkisi olan kimse, öncülük eden kişi, önder.

M

meteoroloji: Hava koşullarında meydana gelen değişimleri, iklim türlerini araştırıp hava durumu tahminlerinde bulunan bilim dalı, hava bilgisi.

muhabir: Basın ve yayın organlarına haber toplayan, bildiren ve yazan kimse.

mücadele: Herhangi bir amaca erişmek için yapılan sürekli uğraş.

müsamere: Okulda öğrencilerin sunduğu gösterilerin yer aldığı eğlence.

N

nezaket: Başkalarına karşı saygılı ve özenli davranma.

nöbet: Sıra ile yapılan görev.

nöbetçi: Nöbet bekleyen, nöbet sırası kendisinde olan kimse.

O

oy: 1. Bir toplantıya katılanların bir sorunla ilgili birkaç seçenekten birini tercih etmesi. 2. Seçimlerde kişinin herhangi bir aday veya partiye ait yaptığı tercih.

Ö

öğüt: Bir kimseye yapması veya yapmaması gereken şeyler için söylenen söz, nasihat.

özen: Yapılan bir işte veya bir insana karşı davranışlarda uyulması gereken tutum, çekidüzen.

öz güven: İnsanın kendine güven duyması.

P

pantomim: Sözsüz oyun.

plan: 1. Bir şeyin gerçekleştirilmesi için uyulması düşünülen düzen. 2. Bir yapının çeşitli bölümlerini gösteren çizim.

proje: Tasarlanmış şey, tasarısı.

R

radyatör: Hava, su veya buharı ısıtırken veya soğuturken meydana gelen sıcaklığı veya soğukluğu yayan, böylece ısıtma ve soğutmada kullanılan cihaz.

rekabet: Aynı amaca ulaşmak isteyen kişiler arasındaki yarış.

rezervuar: Tuvaletlerde kullanılmaya yarayan su deposu.

röportaj: Araştırma ve soruşturma yoluyla bir kişiden belli bir konuda bilgi alma.

S

saygı: Bir kimseye veya bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya neden olan sevgi duygusu, hürmet.

semt: Şehir, kasaba gibi yerlerdeki yerleşim bölgesi.

slogan: Kısa ve çarpıcı tanıtma sözü.

sorumluluk: Kişinin kendi davranışlarını veya bir olayın sonuçlarını üstlenmesi.

\$

şehit: Vatanı için savaşırken ölen kimse.

Şenlik: Belli günlerde yapılan, coşku veren eğlendirici gösterilerin tümü.

T

tehdit: Sonradan verilecek bir ceza ile korkutma, yıldırma.

tören: Belli bir olayın anlam ve önemini güçlendirmek için düzenlenen toplantı.

tüketim: Üretilen ve yapılan şeylerin kullanılıp harcanması.

U

ulaşım: Bir şeyi bir yerden başka bir yere aktarma.

ulus: Çoğunlukla aynı topraklar üzerinde yaşayan, aralarında dil, tarih, duygu, ülkü, gelenek ve görenek birliği olan insan topluluğu.

V

vergi: Kamu hizmetlerinde harcanmak için hükûmetin yasalara göre vatandaşlardan topladığı para.

Y

yalıtım: Elektrik, ses ve ısı akımını engelleme.

yanlılık: Yanlı olma durumu.

yeryüzü: Üzerinde yaşadığımız toprak ve denizler, yer kabuğu.

Z

zafer: Savaşta kazanılan başarı.

KAYNAKÇA

1. Akgöl, Esra, **Fen ve Doğa Etkinlikleri**, Uygulama Kitabı, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2004.
2. **AKUT'la Afetlere Hazırlık**, AKUT Kitaplığı, Nu.:2, İstanbul.
3. Başbakanlık Proje Uygulama Birimi, Afacan Dünya, **Deprem ve Birlikte Yaşamak**, Beyaz Gemi Yayınları, İstanbul, 2002.
4. Boydak, Alp, **Öğrenme Stilleri**, Beyaz Yayınları, İstanbul, 2001.
5. Çetin, Leman, **Ünitelere Uygun Okuma Serisi**, AFG Yayıncılık, Ankara, 2001.
6. Erkan, Serkan, **Örnek Grup Rehberliği Etkinlikleri**, Pegem Yayınları, Ankara, 2002.
7. Gönen, Mübeccel, Nursel Uyar Dalkılıç, **Çocuk Eğitiminde Drama**, Epsilon Yayınları, İstanbul, 2003.
8. **İlköğretim Hayat Bilgisi (1, 2, 3. Sınıflar) Öğretim Programı** Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2005.
9. Küçükahmet, Leyla; H. Borçbakan, S. Kahramanoğlu, **İlköğretimde Drama**, Nobel Yayınları, İstanbul, 2001.
10. **Peresse Karakter Okulu Öğretmen Kitabı 1 (Sorumluluk)**, Nobel Yayınları, Ankara, 2003.
11. **Peresse Karakter Okulu Öğretmen Kitabı 2 (Yardımseverlik)**, Nobel Yayınları, Ankara, 2003.
12. **Peresse Karakter Okulu Öğretmen Kitabı 3 (Adalet)**, Nobel Yayınları, Ankara, 2003.

13. **Peresse Karakter Okulu Öğretmen Kitabı 4 (Öz güven)**, Nobel Yayınları, Ankara, 2003.
14. Sarıyüce, H. Latif, **Çocuklara Şiirler**, Serhat Yayınları, İstanbul, 1997.
15. Selçuk, Ziya; Hüseyin Kayalı, Levent Okut, **Çoklu Zekâ Uygulamaları**, Nobel Yayınları, Ankara, 2004.
16. Sivaslıoğlu, Aziz, **Önemli Günler ve Haftalar**, Koza Yayın Dağıtım, Ankara, 2004.
17. **Türk Dil Kurumu Yayınları Okul Sözlüğü**, TDK Basımevi, Ankara, 2005.
18. **Türk Dil Kurumu Yayınları Okul Sözlüğü**, TDK Basımevi, Ankara, 2005.
19. Yavuz, Kudret Eren, **Duygusal Zekâ Gelişimi**, Ceceli Yayınları, Ankara, 2004.
20. Yeşilyaprak, Binnur, **Eğitimde Rehberlik Hizmetleri**, Nobel Yayınları, Ankara, 2004.
21. Yıldız, Vesile, **Problem Çözme Etkinlikleri**, Köle Yayıncılık, Ankara, 2003.

[illegible]